L. Galandon

F. Blier

STILLE WOORDEN

De Reus en de Stripster

STILLE WOORDEN

1 - De Reus en de Stripster

Scenario
Laurent Galandon

Tekeningen
Frédéric Blier

Inkleuring
Sébastien Bouet

Voor Noé, Nathaël en Anatole.

Laurent

Voor Babeth.

Fred

D/2016/10295/42
ISBN 9789085524953

Distributie: Stribbelstrips, Hamont-Achel

Saga Uitgaven
Berkenhagestraat 77
B-8210 Zedelgem

www.sagauitgaven.be

WINTER 1927. ERGENS OP HET PLATTELAND.
LIEVE HELP, CÉLESTIN! HET IS NOCHTANS NIET MOEILIJK!

IK VROEG JE DE VERKOOPSAKTE VAN MENEER DUFOSSÉS EIGENDOM!

HET... HET SPIJT ME...
WEL, BLIJF DAAR NIET STAAN ALS EEN PLANT! GA HET JUISTE DOCUMENT ZOEKEN!

BONG

MIJN GOD...

IK HEB NOOIT EERDER ZO'N KLUNS GEZIEN.

JA, IK BEGRIJP HET, MENEER NOIRT. DAT MOET HEEL VERVELEND ZIJN.

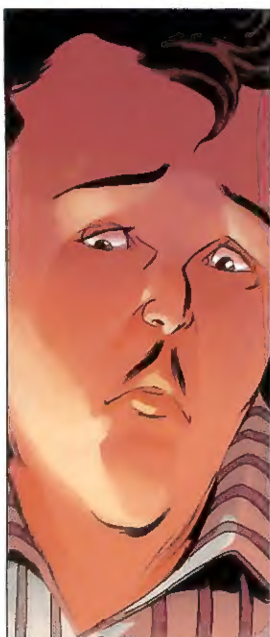

Mon Ciné

ER GAAT GEEN DAG VOORBIJ ZONDER VERGISSING OF FOUT! IK KAN ER NIET MEER TEGEN!!

KOMAAN, JOSETTE! WIE ZOU HEM NU VERTROUWEN?...
MISSCHIEN MOET JE HEM STAGE LATEN LOPEN...
ZO'N NIETSNUT?

JE BENT TE HARD VOOR HEM...

OOK AL BEGRIJP IK JE BEZWAREN.
LIEVE HELP, WAAR HEBBEN WE ZO'N ZOON AAN VERDIEND?

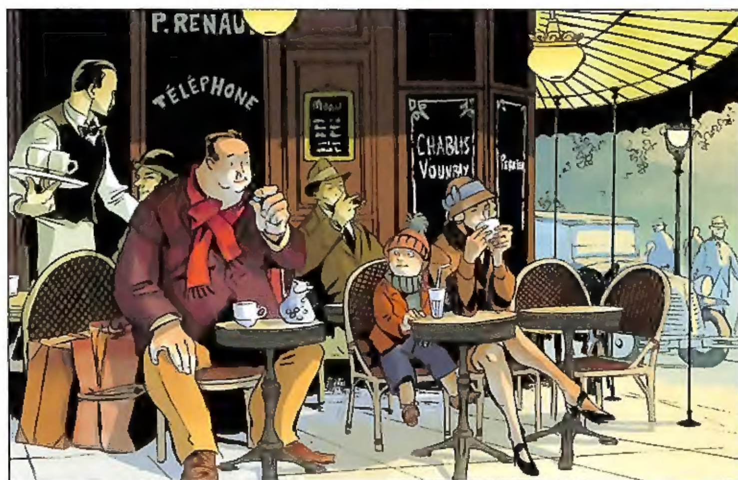

PARIS.

ENTRÉE
ES LIGNES
ENTRÉE BANLIEUE

ET JOUETS

TÉLÉPHONE
CHABLIS
VOUVRAY

SUZE
APÉRITIF
GENTIANE
ELECTRICITÉ
GOEIEDAG!
GOEIEDAG.

AH, DAAR IS-IE!
JA...

CINEMA
CINEMA AL

DAMES EN HEREN! FLAMBOYANT! SPECTACULAIR! GEWELDIG! SPANNEND!
WOORDEN SCHIETEN TE KORT OM ONZE FILM TE BESCHRIJVEN, DAMES EN HEREN!
CINEMA ALCATRAZ

JUFFROUW! LAAT U VERLEIDEN DOOR DE GLIMLACH EN DE ZWIER VAN DE MOOIE AHMED, VERTOLKT DOOR DE WEERGALOZE DOUGLAS FAIRBANKS!

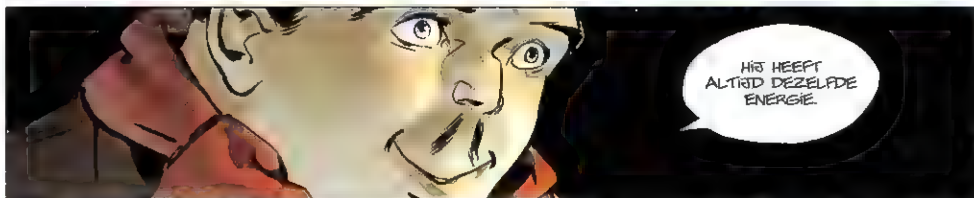

HEREN! ONVERGETELIJKE ACTIESCÈNES IN WEELDERIGE DECORS DIE U WEGVOEREN NAAR HET LAND VAN DUIZEND-EN-EEN NACHT MET BEELDSCHONE PRINSESSEN EN GEESTEN IN FLESSEN.

IK HEB NOG IN HET THEATER GESPEELD... KLEINE ROLLETJES... MAAR TOCH... DAT DEED IK GRAAG.
AH? EN SPEELT U NOG?

NEE.
ZE STELLEN ME AL JAREN NIETS MEER VOOR... IK BEN WELLICHT NIET MOOI GENOEG MEER, EN OOK TE OUD.

ALS IK ER DE TIJD VOOR HEB EN MIJN BENEN ME KUNNEN DRAGEN, KOM IK ELKE AVOND NAAR DE OMROEPER VAN DE ALCATRAZ KIJKEN. HIJ VERTOLKT OP ZIJN EIGEN MANIER EEN NIEUWE ROL VOOR ELKE FILM.

LIBRAIRIE
VANAVOND EN MISSCHIEN VOOR DE LAATSTE KEER IN PARIJS! *THE THIEF OF BAGDAD*!

HIJ HEEFT ALTIJD DEZELFDE ENERGIE.

KENT U HEM?
JA, HIJ IS ANATOLE FORTEVOIX. HIJ VERANDERDE MIJN LEVEN.

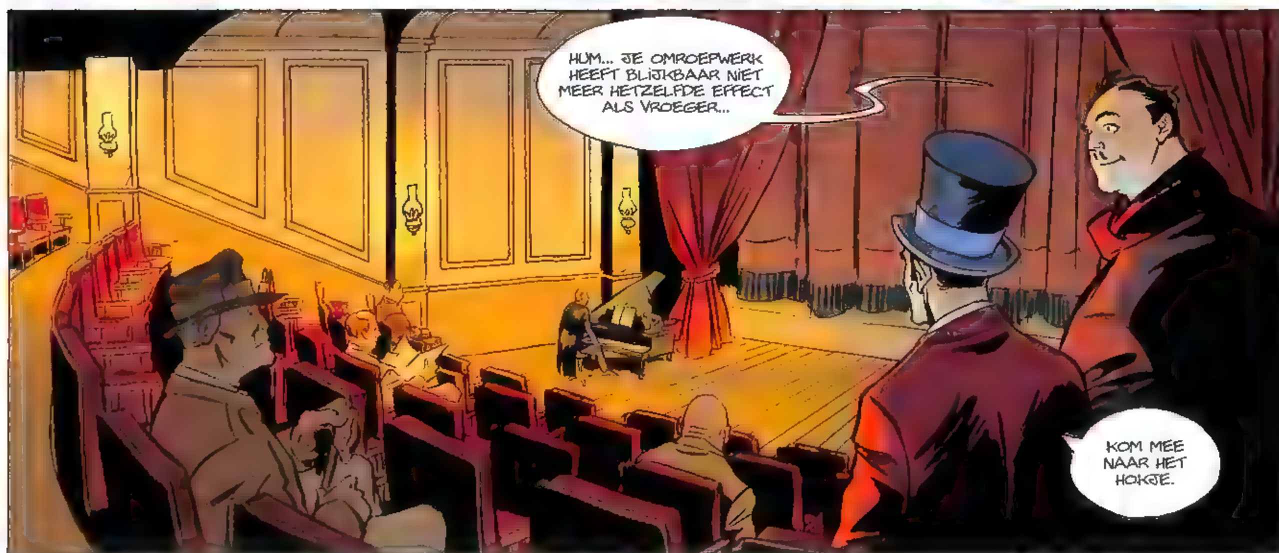

MAAR IK HEB 'M AL EEN TIJD NIET GEZIEN.

DAMES EN HEREN, VERTROUW OP MIJN ERVARING. U ZULT ZICH UW HELE LEVEN BEKLAGEN DAT U DIT MEESTERWERK NIET HEBT GEZIEN!
DAG, ANATOLE!
!
CÉLESTIN?
AH! CÉLESTIN!

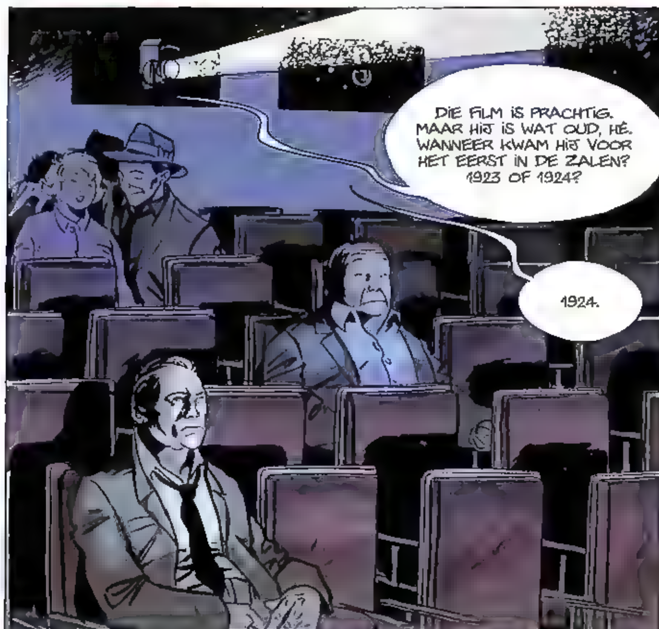

WAT DOE JE HIER IN PANAME?!
WEL... IK BEN IN PARIJS OM...

WACHT, VERTEL HET ME STRAKS. IK MOET EERST DE START VAN DE VOORSTELLING BEGELEIDEN.
WELKOM IN MIJN HEILIGDOM.

ÉMILE! IK HEB JE AL GEZEGD JE FIETS NIET HIER TE PLAATSEN!

HUM... JE OMROEPWERK HEEFT BLIJKBAAR NIET MEER HETZELFDE EFFECT ALS VROEGER...
KOM MEE NAAR HET HOKJE.

HET IS NOG ALTIJD FANTASTISCH...
JA. EEN BEETJE MAGIE WAAR WE NOOIT GENOEG VAN KRIJGEN.

DIE FILM IS PRACHTIG. MAAR HIJ IS WAT OUD, HÉ. WANNEER KWAM HIJ VOOR HET EERST IN DE ZALEN? 1923 OF 1924?
1924.

NIEUWE FILMS ZIJN ONBEREIKBAAR GEWORDEN. ZE ZIJN TE DUUR OM TE HUREN. ZE GEVEN DE GROTE ZALEN IN PARIJS, DIE ORKESTEN HEBBEN ALS BEGELEIDING, VOORRANG...
IK KREEG EEN FILM PAS NA ENKELE WEKEN VERTONING BIJ MIJN CONCURRENTEN. DE TOESCHOUWERS WAREN DIE DAN AL WEER VERGETEN OF ZE GINGEN WEER NIEUWE FILMS BEKIJKEN.

NU VERTOON IK ALLEEN NOG ZORGVULDIG GEKOZEN MEESTERWERKEN. OUD, JAZEKER, MAAR EEN GROTE FILM VERDIENT MEER DAN ENKELE WEKEN VERTONING OM ÉÉN KEER BEKEKEN TE WORDEN, NIETWAAR?
HELEMAAL AKKOORD!

LUISTER...

ZIE JE, CÉLESTIN, JACQUES MOLLARD IS WAARSCHIJNLIJK EEN VAN DE BESTE MUZIKANTEN VAN PARIJS.

EN HIJ WERKT LIEVER VOOR MIJ DAN VOOR EEN GROTE BIOSCOOP. HIJ LUISTERT LIEVER NIET NAAR EEN VERWAANDE DIRIGENT OF HIJ WIL NIET IMPROVISEREN BIJ EEN FILM DIE HIJ ENKEL BIJ DE EERSTE VERTONING TE ZIEN KRIJGT. OM DAN HET TEGENDEEL TE SPELEN VAN HET DRAMATISCH EFFECT IN DE FILM!

IK TOON HEM DE FILM ENKELE KEREN VOOR ER OOK NOG MAAR ÉÉN TOESCHOUWER KOMT KIJKEN. ZO KAN HIJ SPECIFIEKE MUZIEK COMPONEREN!

ALLEEN ZO BIEDEN WIJ UNIEKE MOMENTEN.

VOOR EEN VIJFTIENTAL TOESCHOUWERS.

ZEKER...

HET SPIJT ME.. HET WAS MAAR OM TE LACHEN.

EN LUKT HET JE OM ROND TE KOMEN, BEDOEL IK.

AH, DAAR HERKEN IK DE ZOON VAN DE BOEKHOUDER.

GEEN BOEKHOUDER, EEN NOTARIS...

DAT IS HETZELFDE, EEN PENNENLIKKERSBEROEP! MAAR OM OP JE VRAAG TE ANTWOORDEN: JA, IK KAN ERVAN RONDKOMEN.

WANT IK HEB ANDERE INKOMSTEN.

EAU DE VIE DE PRUNES
GRAND RASPAIL
APÉRITIFS
VINS
BERTOUD EXPERTISE BIJOUX ANTIQUITÉS
CHABLIS VOUVRAY
4
BILLARD

VAN FILMS?!
PRECIES. IK WIL REGISSEUR WORDEN.

HA! HA!
HA!
HA
HA!

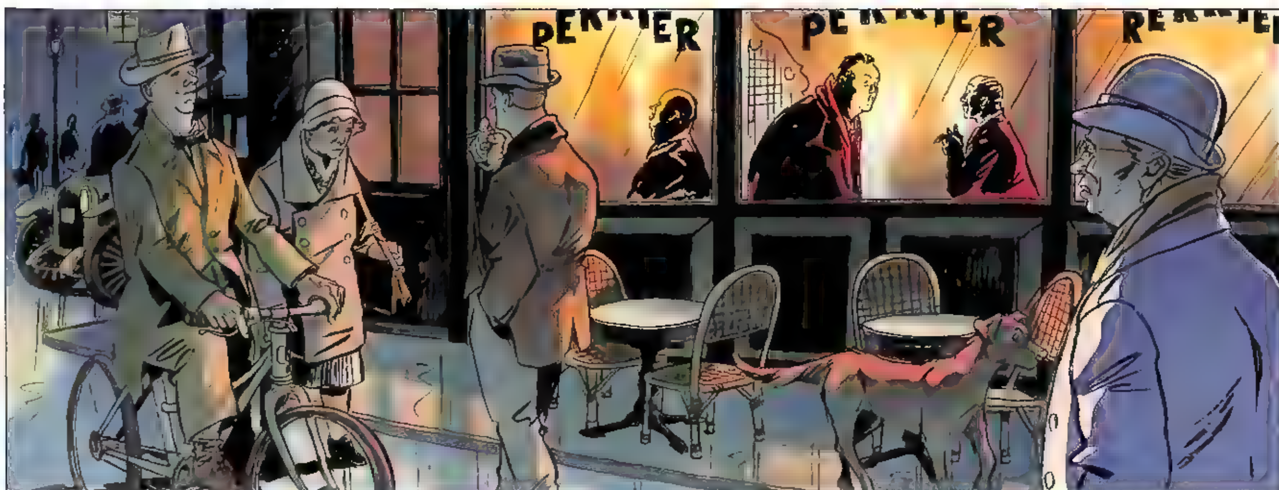

IK ZIE NIET IN WAT ER ZO GRAPPIG IS.
IK HEB ONTZETTEND VEEL FILMS GEZIEN, SOMS ZELFS MEERDERE KEREN. IK KEN ALLE ACTEURS EN ACTRICES SINDS HUN EERSTE FILMS. IK KAN PERFECT SCÈNES BESCHRIJVEN. IK HEB MAGAZINES GELEZEN...

JA, JA, DAAR TWIJFEL IK NIET AAN, MAAR EEN TOESCHOUWER, ZELFS EEN GEPASSIONEERDE, IS DAAROM NIET NOODZAKELIJK EEN GOEDE REGISSEUR!

DE FILMWERELD IS TROUWENS VERANDERD, CÉLESTIN. DE TIJD VAN DE KNUTSELAARS EN UITVINDERS IS VOORBIJ. MÉLIÈS IS VERDWENEN! HET IS NU EEN INDUSTRIE WAAR HET GELD REGEERT.

HEB JE EEN PRODUCER? ACTEURS? TECHNICI? HEB JE TENMINSTE AL EEN VERHAAL TE VERTELLEN?
IK HEB AL SCENARIO'S OPGESTUURD... MAAR ZE WERDEN GEWEIGERD.

NATUURLIJK! JE MAAKT GEEN DEEL UIT VAN HUN CLUBJE. GELOOF ME, CÉLESTIN, HET FILMMILIEU IS NIET GEMAAKT VOOR EEN AARDIGE KNUL ALS JIJ. HET ZOU JE BREKEN...

GOED... IK GA MORGEN WEER NAAR HUIS... EN IK ZAL ME BIJ MIJN VADER EXCUSEREN DAT IK ZOMAAR VERTROK ZONDER IETS TE LATEN WETEN.
NU MOET IK EEN HOTEL VOOR VANNACHT VINDEN.
NEE! JE SLAAPT BIJ MIJ.

MAAR VOOR JE NAAR DROMENLAND GAAT, DRINGT ZICH EEN LAATSTE VOORSTELLING OP!
BAR
TAURANT

TREK JE OGEN WIJD OPEN! DEZE FILM HEB JE NOG NOOIT GEZIEN.
?

WAAR KOMT ZE VANDAAN? NIEMAND WEET HET... IS ZE EEN PRINSES UIT DUIZEND-EN-EEN-NACHT? EEN COURTISANE? OF EEN EENZAME WEDUWE?

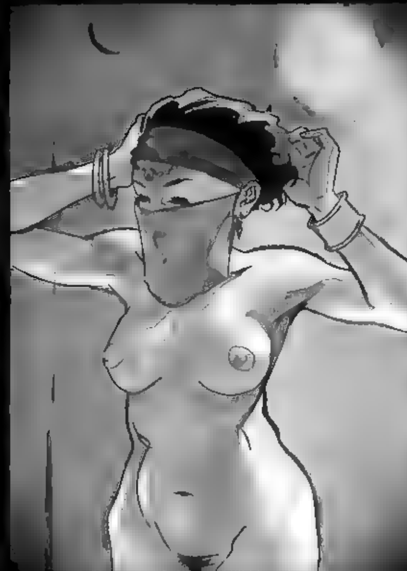

HET MAAKT NIET UIT, HEREN! ZE IS WAAR U VAN DROOMT... WANT VANAF NU ZAL ZE U NIET MEER VERLATEN.

ZE WORDT UW BESTE VRIENDIN, UW TOEGEWIJDE MINNARES OF UW LIEFHEBBENDE ECHTGENOTE... WANT ZE ZAL IN UW DROMEN SPOKEN TOT UW LAATSTE NACHT...

LIEVE GOD...

HEREN! VOOR SLECHTS ENKELE FRANCS KUNT U EEN SOUVENIR KOPEN: EEN PRENT VAN ONZE JONGE ONBEKENDE, GEDEELTELIJK GEKLEED OF COMPLEET NAAKT! LAAT UW HART SPREKEN!

WIE IS DAT MEISJE?
ÉÉN FRANC.

DRIE FRANC VOOR DEZE.
WAAR KUNNEN WE HAAR ONTMOETEN? WANT IK WIL HAAR WEL...

IK WIL EEN VOLLEDIGE SET.

ONGELOFELIJK! ZE IS... ZE IS...
VERLEIDELIJK? OPWINDEND?

NEE!
HOEZO, NEE?!

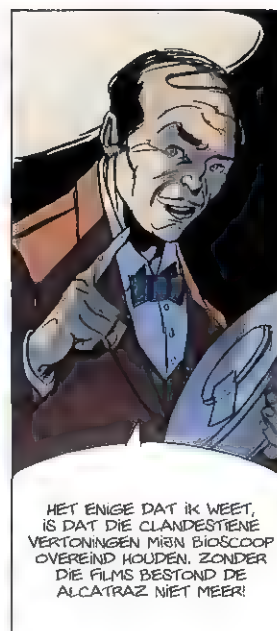

NEE! IK BEDOEL NATUURLIJK! MAAR HET IS MEER DAN DAT!

ZE IS GEEN VULGAIRE STRIPSTER... NEE...
ZE IS EEN ECHTE ACTRICE.

HAAR GEBAREN! HET IS ONGELOFELIJK! IN ENKELE SHOTS KAN ZE EEN VEELHEID AAN EMOTIES VERTALEN. HET IS ALSOF ZE ONS TOESPREEKT MET HAAR OGEN!
KOM, KOM, JONGE VRIEND, RUSTIG! JE LIJKT WEL EEN OMROEPER UIT DE VORIGE EEUW!

ANATOLE? WAAR KOMT DIE FILM VANDAAN? WIE IS DAT MEISJE?
DAT WEET IK NIET.
IK KOCHT DE PELLICULE ENKELE MAANDEN GELEDEN VAN EEN OUWE VRIEND, EEN DUITSE KERMISKLANT OP DOORREIS IN PARIJS.

IS DE FILM VORIG JAAR OF ENKELE JAREN GELEDEN OPGENOMEN? IS HET MEISJE FRANS? DUITS? LEVEND? DOOD? VERMINKT ONDER HAAR SLUIER ZOALS MOLLARD EEN VALSE NEUS HEEFT? IK WEET HET OOK NIET.

HET ENIGE DAT IK WEET, IS DAT DIE CLANDESTIENE VERTONINGEN MIJN BIOSCOOP OVEREIND HOUDEN. ZONDER DIE FILMS BESTOND DE ALCATRAZ NIET MEER!

LA ROUE
D'ABEL GANCE
SHERLOCK
HIER, VERZAMEL JE ZE NOG ALTIJD?

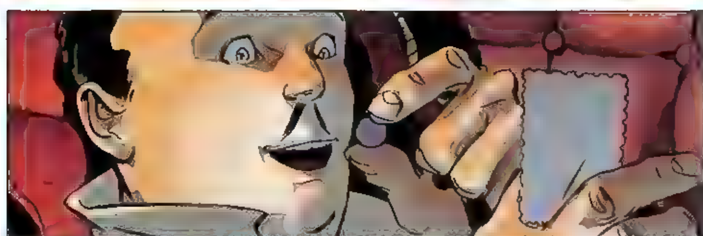

BEDANKT.
SLAAPWEL. DROOM ZACHT!

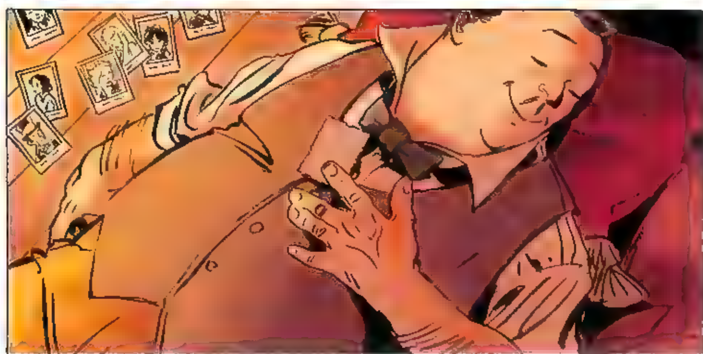

WIE BEN JIJ?

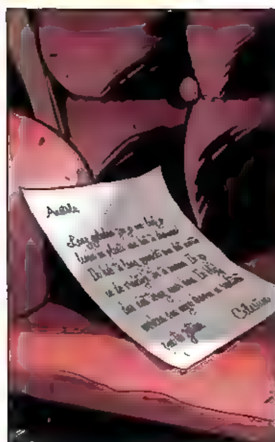

MET WIE ZOU JE KUNNEN SAMENSPELEN? VALENTINO? CATELAIN?

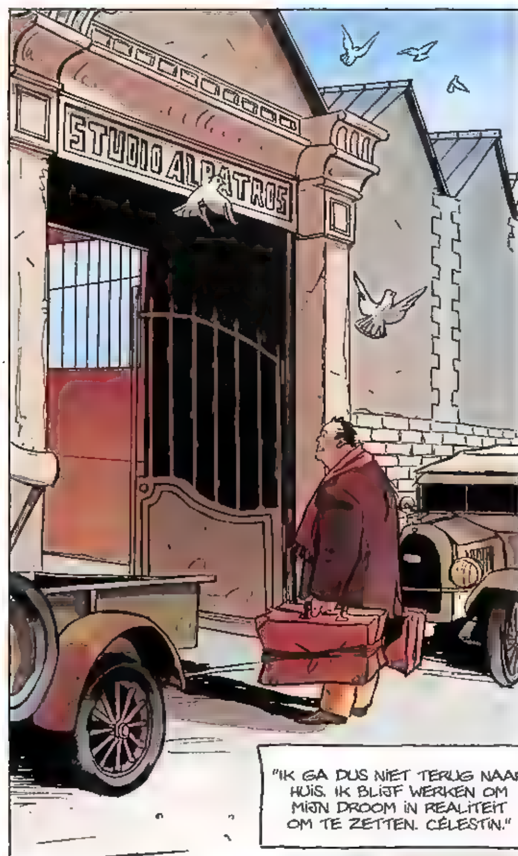

?

"ANATOLE,
LANG GELEDEN ZEI JE ME: LEEF JE LEVEN IN PLAATS VAN HET TE DROMEN! IK HEB TE LANG GEWACHT OM DAT MOTTO IN DE PRAKTIJK TOE TE PASSEN."

STUDIO ALBATROS
"IK GA DUS NIET TERUG NAAR HUIS. IK BLIJF WERKEN OM MIJN DROOM IN REALITEIT OM TE ZETTEN. CÉLESTIN."

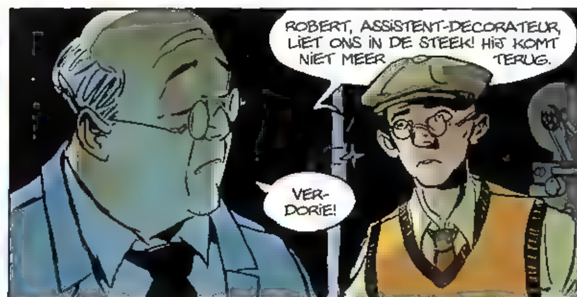

NEE, ONZE PLOEG IS COMPLEET.

MJA, IK ZIE NIET IN HOE U ONS VAN NUT KAN ZIJN, JONGEMAN.

U BENT GEEN ELEKTRICIEN, SCHRIJNWERKER, KOSTUUM-ONTWERPER... NIETS DUS? WE AANVAARDEN NIET ZOMAAR IEMAND, BEGRIJPT U?

STUDIO
INEMATOGRAPHIQUE
ORTUNA

NEE, WE HEBBEN NIEMAND NODIG, SORRY.
GOED. JAMMER.. BEDANKT.
MENEER! WE HEBBEN EEN PROBLEEM.

ROBERT, ASSISTENT-DECORATEUR, LIET ONS IN DE STEEK! HIJ KOMT NIET MEER TERUG.
VER-DORIE!

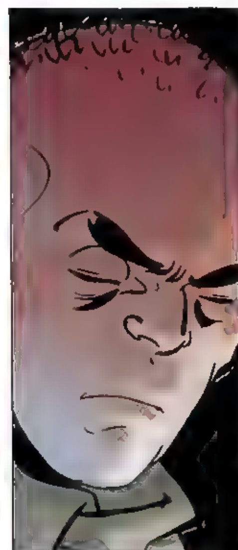

GOED. KUNT U TENMINSTE MET EEN HAMER EN SCHROEVEN-DRAAIER WERKEN?
JA, ZEKER, MENEER!

TAC
TAC
TAC

VERDOMME!

AH, DAT IS GEEN WERK VOOR EEN KIND!

VOOR EEN DWERG BEDOEL JE?
IK BEN GEEN KIND EN OOK GEEN DWERG!

TAP
HET IS MAAR OM TE LACHEN, MARCEL! VAT HET NIET VERKEERD OP!

VERDOMME!

PAF!!

NEE MAAR, GAAT HET WEL?
OH, HET WAS MAAR OM TE LACHEN.

ZEG EENS, NIEUWE, BEN JE ME AAN HET UITLACHEN?
NEE! VAT HET NIET VERKEERD OP... HET WAS MAAR OM TE LACHEN, ZEI IK...

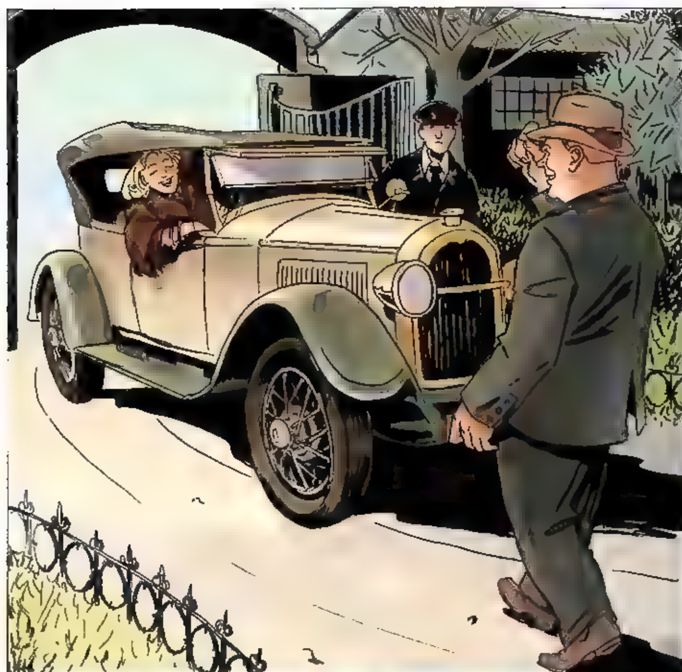
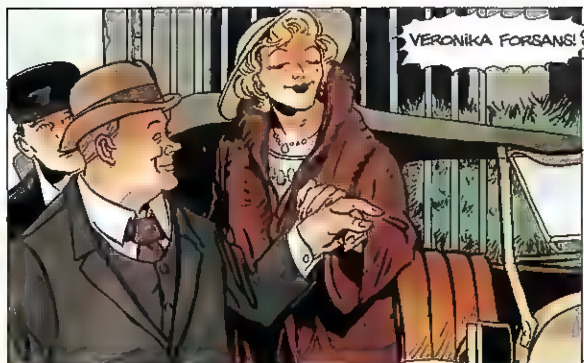

MAAR HET KLOPT DAT EEN LACH BETER IS ALS HIJ GEDEELD WORDT.
LUNCHPAUZE 45 MINUTEN!

KOM, ANDRÉ, WE GAAN ERGENS ANDERS BIKKEN... HET STINKT HIER NAAR MONSTER!

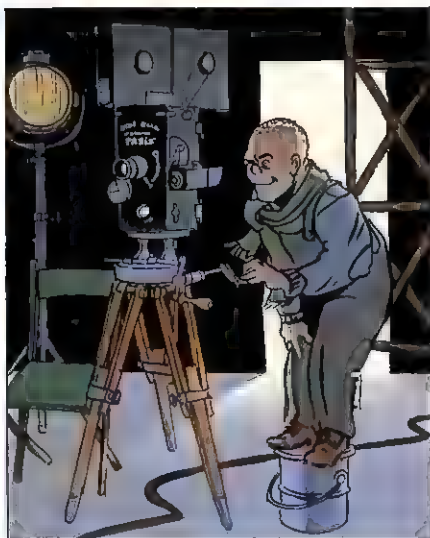

PFFF, DAT DEED IK VOOR HET EERST, IK WEET NIET WAT ME BEZIELDE.
IK BEN MARCEL, AANGENAME KENNISMAKING!

CÉLESTIN, EVENEENS AANGENAAM.

VOOR WELKE FILM WERKEN WE? IK KREEG ZELFS DE TIJD NIET HET TE VRAGEN.
DE OPNAMES ZIJN PAS EEN PAAR DAGEN GELEDEN BEGONNEN. DE FILM HEET DOKTER JEKYLL EN MISS HYDE DENK IK.
AH? EEN NIEUWE BEWERKING VAN STEVENSON? HET VERHAAL VAN DOKTER JEKYLL IS AL DRIE KEER VERFILMD: IN 1908 DOOR SELIG, IN 1912 DOOR CRUZE EN IN 1920 DOOR ROBERTSON.
JA, MISSCHIEN WEL... BEHALVE DAT DE DOKTER DEZE KEER EEN VROUW IS. DAAR IS ZE NET, MET DE PRODUCER.

VERONIKA FORSANS!

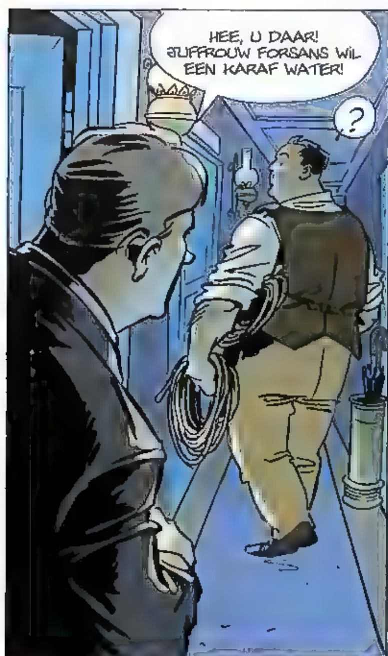
AH? KEN JE HAAR?
JA, ZE HEEFT NOG MAAR TWEE FILMS OP HAAR PALMARES...
... MAAR ZE HEEFT DE WIND IN DE ZIELEN...

WE HEBBEN HET AL EENS GEZEGD! NIEMAND MAG DICHTER DAN TWEE METER ROND DE CAMERA KOMEN! WEET JE WEL HOEVEEL DAT TOESTEL KOST?

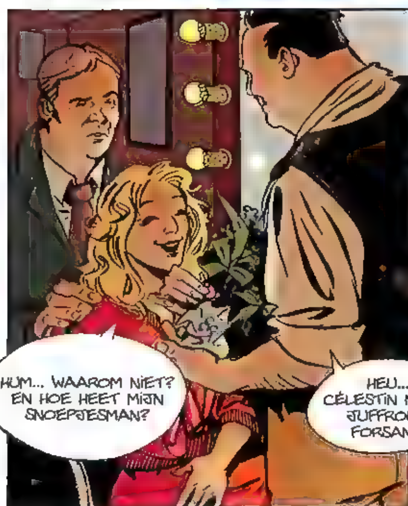
PARIS
PATHÉ-CAMERA TYPE X, TWEE MAGAZIJNEN, UITGERUST MET EEN TESSAR-KRAUSS 7-LENS...

HUM... DAN ZEG IK: ONGEVEER 6.000 FRANC.

HEE, U DAAR! JUFFROUW FORSANS WIL EEN KARAF WATER!
?

IK HEB EEN DROGE MOND! DE BEWEGINGEN VAN MIJN LIPPEN ZULLEN OP FILM HUN NATUREL TE VERLIEZEN.
NEE, HET ZAL WEL GAAN, LIEFJE.

HEU... EEN SNOEPJE?
... TEGEN UW DROGE MOND.
?

HUM... WAAROM NIET? EN HOE HEET MIJN SNOEPJESMAN?
HEU... CÉLESTIN NOIRT, JUFFROUW FORSANS.

WE DRAAIEN!

GOED. BEDANKT, JONGEMAN. NU MOET VERONIKA ZICH OMKLEDEN.
CÉLESTIN...

BEDANKT.

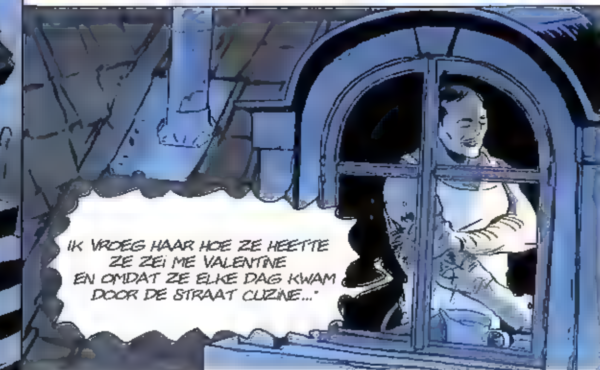

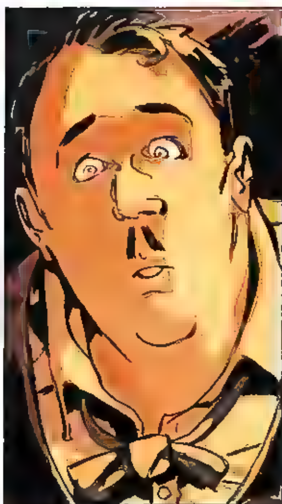

* NAAR HET LIED *VALENTINE* VAN MAURICE CHEVALIER.

WELJA! HET IS NIET EERLIJK VERDEELD!
IK DE SPIEREN, JIJ DE HERSENEN!

NEE! NEE... MAAR JE LIJKT ZO GOED OP DOUGLAS FAIRBANKS... HET IS VERBAZINGWEKKEND.
WEL WEL! EN IK EET DUS SAMEN MET OLIVER HARDY.
EN LAUREL! ALSTEBLIEFT, EN LAUREL!

HEE, JIJ, JE BENT TOCH GEEN MIETJE, HÉ?

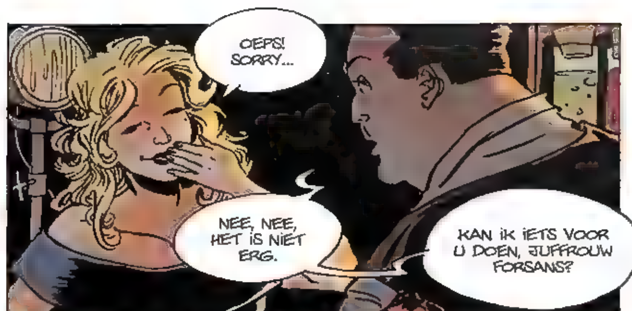

EN ZIJ?
IK WEET HET NIET. NOCHTANS EEN ONGELOFELIJKE ACTRICE. IK ONTDEKTE HAAR IN EEN FILM EN...

EEN EROTISCHE FILM, HÉ? VAST WEER EEN SCHAAP DAT DE EINDJES AAN ELKAAR MOET KNOPEN.
NEE... NEE. NU GOED, NIET DAT IK WEET. MAAR ZIJ IS EEN ECHTE ACTRICE, DAT ZWEER IK JE.

WELJA. DOOR GEBREK AAN TALENT MOET ZE ZICH ELEGANT ONTKLEDEN!

JE VERGIST JE MARCEL. JE ZAL WEL ZIEN. MORGENAVOND NEEM IK JE MEE OM HAAR TE ONTDEKKEN.

DAG, CÉLESTIN!

OEPS! SORRY...
NEE, NEE, HET IS NIET ERG.
KAN IK IETS VOOR U DOEN, JUFFROUW FORSANS?

JA. HEB JE NOG WAT VAN DIE HEERLIJKE SNOEPJES?
NATUURLIJK! HIER, NEEM ER MAAR ENKELE, DAT VIND IK FIJN!

JIJ BENT ANDERS, CÉLESTIN.

JA... DAT WEET IK. DAT HEB IK VAAK GEHOORD.

NEE, NEE, IK BEDOELDE NIET JE... JE UITERLIJK...
AH? HOEZO ANDERS DAN?

IK KEN DE MANNEN GOED, CÉLESTIN. IK KAN HUN BLIK LEZEN. EN IK RAAD SOMS DE GEDACHTEN DIE ERACHTER SCHUILEN. BIJ JOU ZIE IK ENKEL GOEDHEID.

JA, DAT IS HET! JIJ BENT GOED. DAT ZIJN NIET VEEL MANNEN.

AAAAH!

CUT!
MAKE-UP!

KIJK HEM EENS, DIE GAST DAAR, DIE DE REGISSEUR VOLGT ALS EEN SCHOOTHONDJE! HIJ DURFT NIET EENS ZELF IETS VOOR TE STELLEN.

FORSANS

PARIS

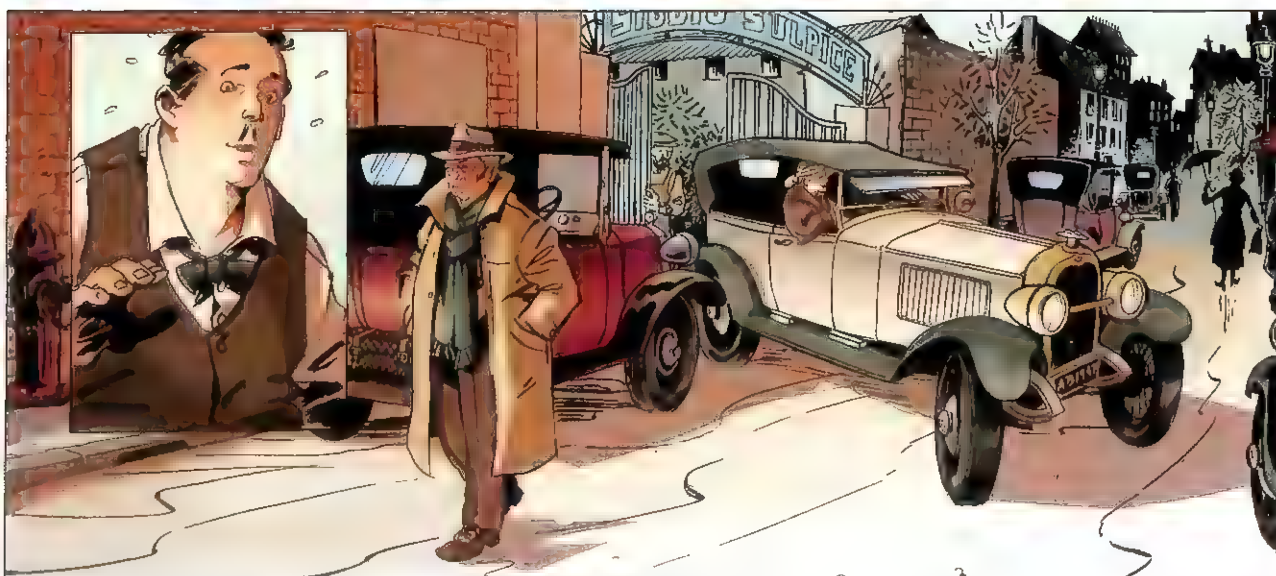
WE DRAAIEN!

BAT. 2
JE WAS GEWELDIG. IK WAS TEN ZEERSTE ONDER DE INDR...
MENEER SULPICE?

HEU... KIJK, IK SCHREEF ENKELE SCENARIO'S EN IK VROEG ME AF OF U ZE WIL LEZEN... ER ZIT EEN VERHAAL TUSSEN OVER...
IK HEB DAAR MOMENTEEL NIET ECHT TIJD VOOR EN...

OH, HERVÉ, SCHATJE, WEES AARDIG TEGEN CÉLESTIN... EN WIE WEET, MISSCHIEN VIND JE WEL EEN GOEDE VONDST IN ZIJN VERHALEN... KOMAAN, ALSJEBLIEFT.

GOED IK ZAL ER EENS NAAR KIJKEN.
BEDANKT, MENEER SULPICE, BEDANKT!

STUDIO SULPICE

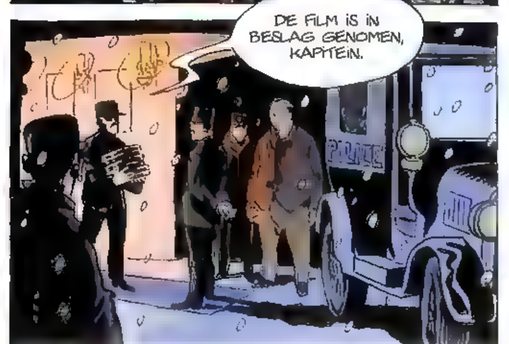

POLITIE! NIEMAND BEWEEGT!
WAT GEBEURT ER?
VERDOMME! DE FLIKKEN!

HEREN! JULLIE ZIJN EEN STELLETJE PERVERSELINGEN!
MAAR JULLIE HEBBEN GELUK.

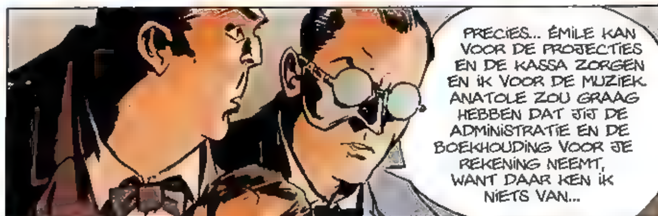
MIJN BOEVENWAGEN IS NIET GROOT GENOEG OM JULLIE VANAVOND ALLEMAAL IN TE REKENEN. JULLIE KUNNEN WEER BRAAF NAAR HUIS EN JULLIE VROUWEN OM NA TE DENKEN OVER UW SCHANDALIGE EN PERVERSE GEDRAG!

POLICE

?

DE FILM IS IN BESLAG GENOMEN, KAPITEIN.

ZE HEBBEN ME VRIJGELATEN OMDAT IK EEN VETERAAN BEN.
EN ANATOLE HEEFT ME GEDEKT. HIJ VERTELDE HEN DAT IK MAAR EEN ARME, BEROOIDE MUZIKANT BEN DIE ER AF EN TOE WERKT.
WAT ZAL ER MET HEM GEBEUREN?

HIJ ZAL BESLIST VEROORDEELD WORDEN VOOR HET VERTONEN VAN PORNOGRAFISCH MATERIAAL EN DE VERSPREIDING VAN FILMS ZONDER TOELATING... EN HIJ ZAL ENKELE MAANDEN ACHTER TRALIES VERBLIJVEN.
VERDUIVELD... WAT ZAL ER DAN MET DE ALCATRAZ GEBEUREN?

PRECIES... ÉMILE KAN VOOR DE PROJECTIES EN DE KASSA ZORGEN EN IK VOOR DE MUZIEK. ANATOLE ZOU GRAAG HEBBEN DAT JIJ DE ADMINISTRATIE EN DE BOEKHOUDING VOOR JE REKENING NEEMT, WANT DAAR KEN IK NIETS VAN...

NATUURLIJK! MET PLEZIER.
HIJ KAN JE NIET BETALEN, MAAR IN RUIL KAN JE IN ZIJN APPARTEMENT WONEN TOT HIJ WEER VRIJ IS.

IK HEB UW SCENARIO'S GELEZEN.

TEGENWOORDIG VERWACHTEN DE TOESCHOUWERS SPEKTAKEL OF EMOTIE. ER IS NOCH HET EEN, NOCH HET ANDER IN UW VERHALEN. HET SPIJT ME.
AH... PRIMA... BEDANKT.

GOEIEDAG!
IS ER VANDAAG
GEEN OMROEPER?
NEE... HIJ HEEFT
VERLOF GENOMEN....
OM FAMILIALE REDENEN.

AH... KUNT U ME DAN
EEN HANDJE HELPEN?
JA, IK HELP
U WEL...

MAAR...

JUFFROUW?!

BJ

TABAC
JUFFROUW?!
JUFFROUW?!
ALCATRAZ

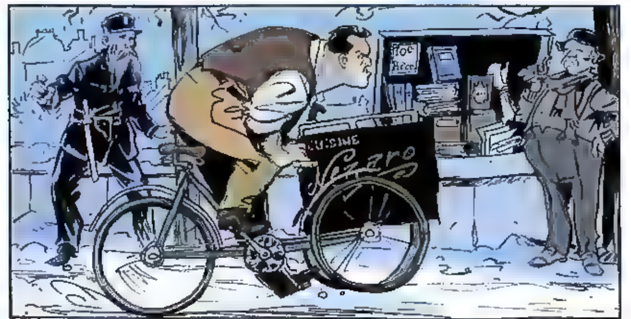

CUISINE

ANTIQ
CUISINE
Nezaro
3
CUISINE
Nezaro

TUU
TÜT!
POUET!

CUISINE
Nezaro

GARE D'AUSTERLITZ
EPICERIE

PHARMACIE
EAU MINÉRALE de POUZOLS

PHARMACIE

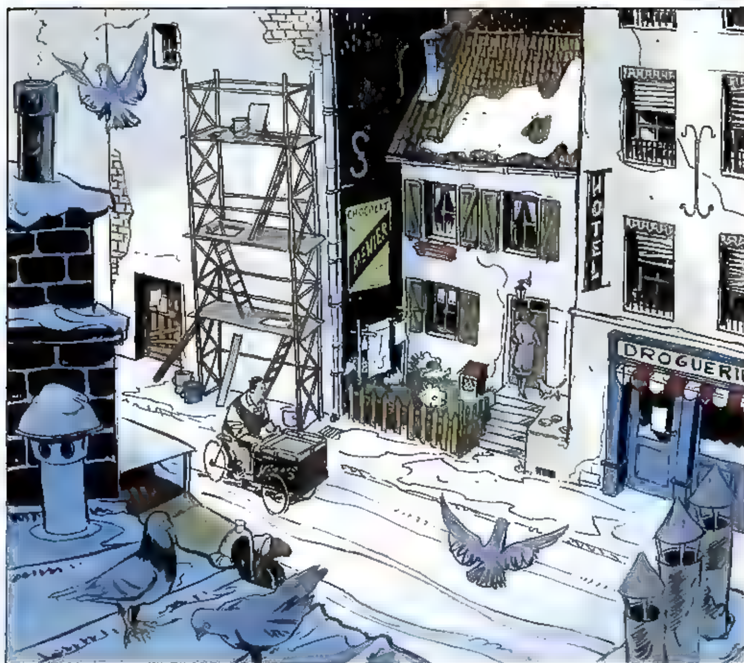

GOED...
WAT ZAL IK HAAR ZEGGEN?

POSTE

VINS
ALLEMACHTIG! ZO KAN IK HAAR TOCH NIET ONDER OGEN KOMEN?

RUE MURNAU
RÉPARATION CHAUSSURES

HOTEL
DROGUERIE

GIONO
CONSTANCE
LETTRES

HET TOEVAL LACHT JE TOE EN JE PROFITEERT ER NIET VAN!
TACK

'T IS TOCH WAAR. VIER DAGEN GELEDEN VOND JE JE MOOIE STRIPSTER TERUG EN JE HEBT NIETS ONDERNOMEN.
IK BEN ZELFS NIET ZEKER OF ZIJ HET WAS... EN WAT HAD IK HAAR MOETEN ZEGGEN?
SAVON EX
JE SCHRIJFT TOCH VERHALEN? WEL, VIND ER DAN EEN UIT!

VOORAL NIET! BEREID NIETS VOOR. SPONTANITEIT EN NATUREL! DAT ZIJN DE SLEUTELS TOT SUCCES BIJ VROUWEN.
AH! ALS MENEER DE DEKHENGST JE AANRAADT ZO TE DOEN, BUIG IK ME VOOR ZIJN IMMENSE ERVARING.

ER KEATON
SHERLOCK
CINEMA
GOEDE WEEK... IK VERWACHTTE ME NIET AAN ZULKE INKOMSTEN ZONDER...

ORGANISEER JE WEER VERBODEN VOORSTELLINGEN?
WE MOETEN WEL ALS WE NIET WILLEN SLUITEN...

EEN NIEUWE FILM MET CONSTANCE?
IK WEET NIET OVER WIE JE HET HEBT?

GOED, VOORUIT CÉLESTIN. EEN BEETJE MOED...

!
?

GOEIEDAG... HEU... IK... EXCUSEER ME DAT IK U STOOR... U ZIET ER WAT ZIEK UIT...
EIGENLIJK... WEL, IK ONT-DEKTE U IN EEN KLEINE FILM EN...

WACHT!
HET IS NIET WAT U DENKT! IK WIL U NIET LASTIGVALLEN. IK BEN... IK BEN EEN REGISSEUR.

JA, DAT IS HET. FILMREGISSEUR! MAAR FILMS VOOR DE BIOSCOOP! MET EEN ECHT VERHAAL, BEDOEL IK.
MAG IK U UIT-NODIGEN VOOR EEN LUNCH OM EROVER TE KUNNEN PRATEN?

MORGEN BIJVOORBEELD... ALS HET WEER BETER MET U GAAT?

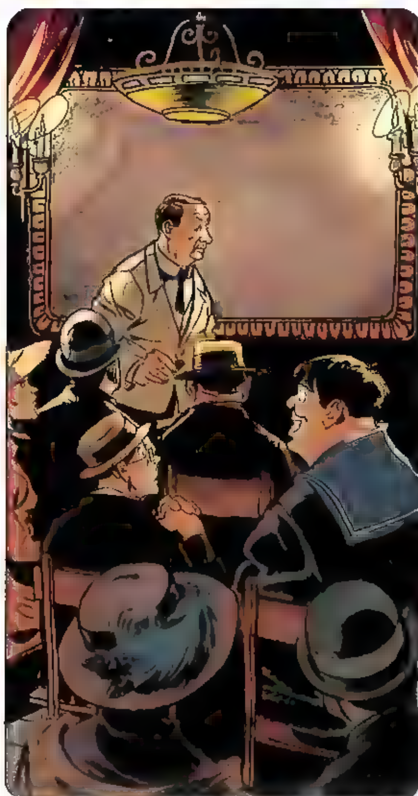

HUM, HET IS VOOREERST HET VERHAAL VAN EEN ONTMOETING... ALS IN EEN FILM!

INCROYABLE FEMME BARBE
HET BEGINT ZO METEEN EN DAARNA OPNIEUW!

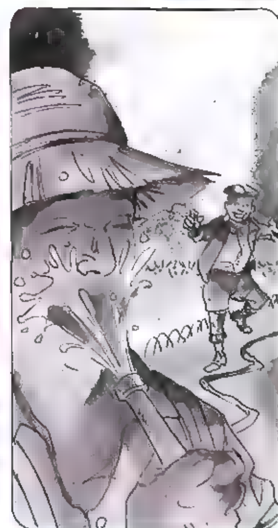

DAMES EN HEREN, KOM DE GROOTSTE ARTISTIEKE UITVINDING VAN DE EEUW ONTDEKKEN! U KUNT EEN KWARTIER LANG LACHEN, WENEN EN ROEPEN.
ROYAL CINEMATOGRAPHIE
PROJECTIONS ANIMÉES
KOM BINNEN!
KOM BINNEN!
10c L'ENTRÉE
DE GROOTSTE ARTISTIEKE UITVINDING. DAT ZAL WEL.
PAPA, MAG IK? ALSJEBLIEFT, ALSJEBLIEFT?

HIER... IK SNAP NIET WAAROM JE DAT SOORT ONZIN WIL ZIEN... MAAR GOED, HET IS VAKANTIE.
BEDANKT!
CÉLESTIN, JE VINDT ONS WEL TERUG BIJ DE KOFFIESTAND.

HA!
HA!
HA!
HA!
HA!
HA!

WEERAL! MAAR HET IS JE VIERDE VOORSTELLING?
VOORUIT, IK LAAT JE GRATIS BINNEN.
CINEMATOGRAPHE
PROJECTIONS ANIMEES
TABLEAUX RELIGIEUX
ACTUALITE MONDIALE

VANAF DIE DAG, ELKE KEER DE KERMIS BIJ ONS LANGSKWAM, ZOCHT IK DE OMROEPER WEER OP!

EN TOEN DE TREIN HET STATION BINNENREED, SLOEGEN DE TOESCHOUWERS IN PANIEK. ZE DACHTEN DAT DE TREIN UIT HET SCHERM ZOU RIJDEN!

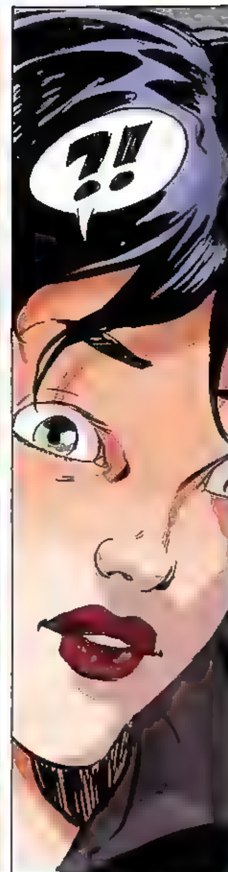

TARIF
ONDANKS HET VERDWIJNEN VAN DE KERMIS-VERTONINGEN BLEEF IK FILMS BEZOEKEN DANKZIJ HET BIOSCOOPZAALTJE DAT IN MIJN STAD OPENDE.

OMDAT IK DE OMROEPER NIET TERUGZAG, SCHREVEN WE ELKAAR BRIEVEN OVER FILMS.
MIJN BESTE VRIEND, DUVIVIER IS BESLIST EEN VEELBELOVENDE REGISSEUR.

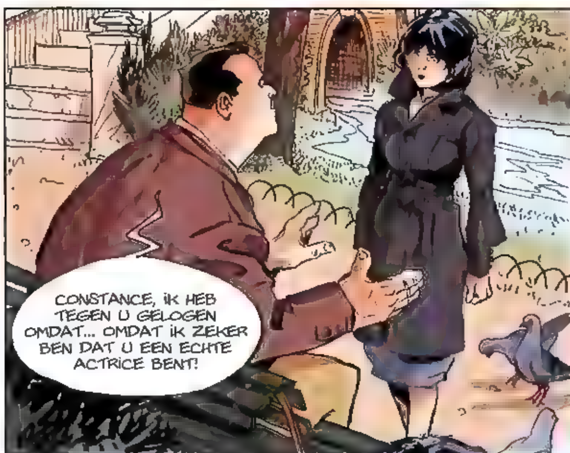

MAAR OP HET PLATTELAND WORDEN GEEN FILMS GEMAAKT. IK MOEST DUS NAAR PARIJS.

ZIEZO!
EN NU WERK IK ALS ASSISTENT-DECORA...

...TEUR...

?!!

... HET SPIJT ME... IK... JA, NEE... IK BEN NU NOG GEEN REGISSEUR, MAAR OP EEN DAG WEL...

CONSTANCE, IK HEB TEGEN U GELOGEN OMDAT... OMDAT IK ZEKER BEN DAT U EEN ECHTE ACTRICE BENT!

U BENT VEEL MEER WAARD DAN DIE OBSCENE FILMS WAARIN U ZICH ONTKL...

PAF

CONSTANCE... HET SPIJT ME.

JUFFROUW, ONDANKS DE MEDICIJNEN DIE U DE AFGELOPEN MAANDEN HEBT OPGESTUURD, SPIJT HET ME U HET OVERLIJDEN VAN FERNAND BLANC TE MELDEN. DE ZIEKTE WERD HEM FATAAL.

HIJ WERD BEGRAVEN OP HET KERKHOF VAN CAYENNE DAT VOOR DE VEROORDEELDEN IS VOORBEHOUDEN.

TE VERWACH
DOKTER JEKYLL EN MISS HY
Actrice Veronika Forsans, reeds bek
n enkele bijrollen, vertolkt de hoof
le volgende film van studio Sulpice
er Jekyll en Miss Hyde. Dankzij d
ze een van de bekendste vertegenw
n de zevende kunst.

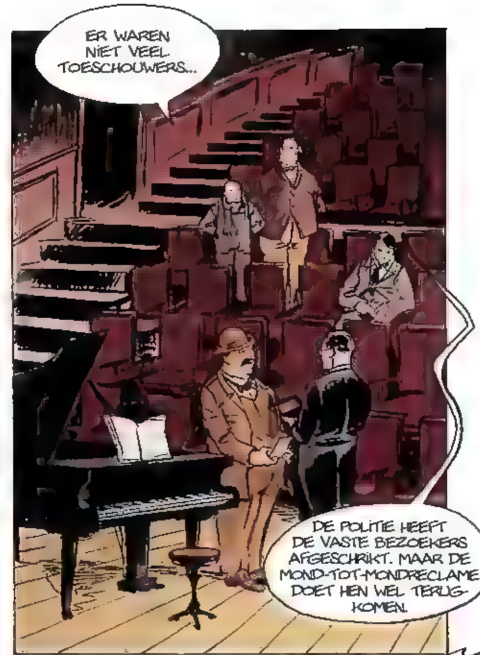

ER WAREN NIET VEEL TOESCHOUWERS...
DE POLITIE HEEFT DE VASTE BEZOEKERS AFGESCHRIKT. MAAR DE MOND-TOT-MONDRECLAME DOET HEN WEL TERUG-KOMEN.

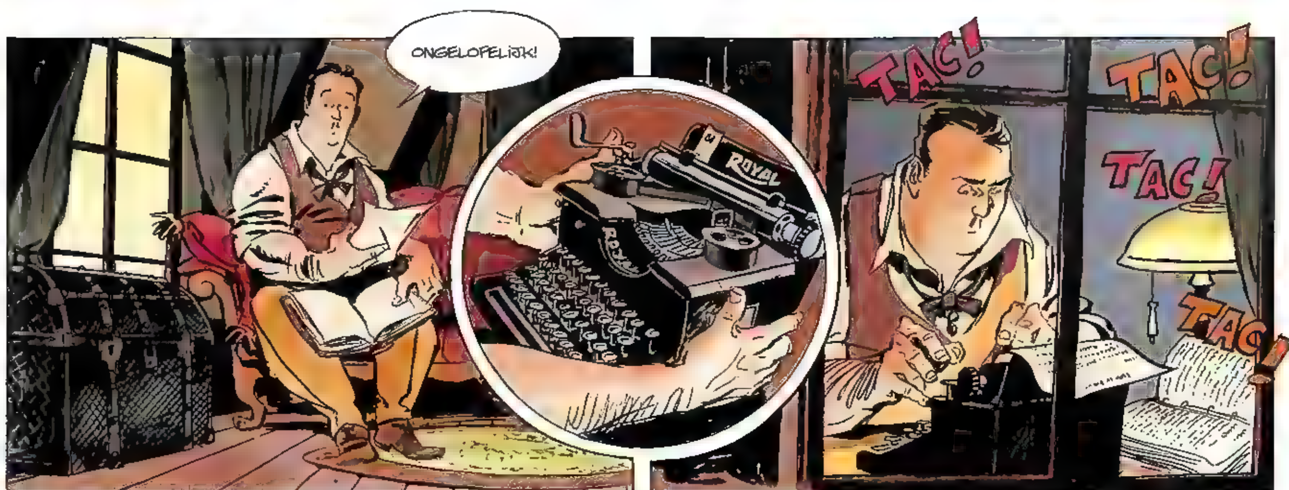

WAAR KOMT DIE NIEUWE PELLICULE VANDAAN?
HET IS EEN NOODFILM DIE ANATOLE BEWAARDE MOCHT HIJ...
DE PELLICULE IS IN PERFECTE STAAT. ALS NIEUW!

DE FILM WERD WEINIG VERTOOND.
AH... IN ELK GEVAL HEEFT DAT MEISJE VAST EEN VERKOUDHEID OPGEDAAN DOOR ZO NAAKT ROND TE LOPEN IN DE SNEEUW!

KENT U HAAR?! IK HEB CONSTANCE ONTMOET! ZE WAS ZIEK! U HAD NIET DIE FILM OPGENOMEN!
DAT MOET JE MET ANATOLE REGELEN.

CINEMA ALCAT
CÉLESTIN.
MORGEN BEZOEK IK ANATOLE IN DE GEVANGENIS!

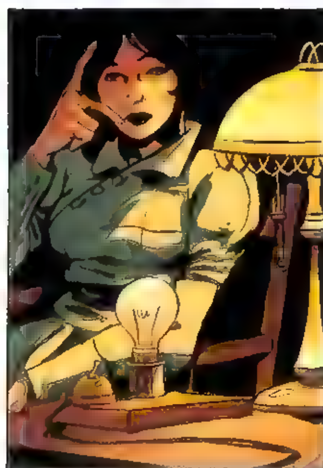

TIJDENS DE VOORSTELLING KWAM ER EEN DAME LANGS. ZE ZEI DAT DIT VOOR JOU WAS.

ONGELOFELIJK!
ROYAL
TAC!
TAC!
TAC!
TAC!

TAC!
TAC!
TAC!
TAC!
TAC!
TAC!

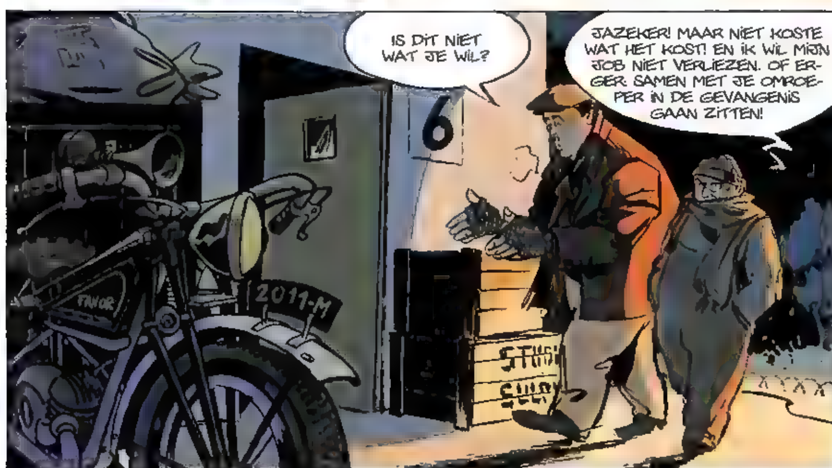
TAC!
TAC!
TAC!
TAC!
TAC!
TAC!

TAC!
TAC!

CONSTANCE, IK WIL JE EEN VOORSTEL DOEN! WANT HET IS BETER ONZE DROOM TE BELEVEN DAN ONS LEVEN TE DROMEN, NIETWAAR?

NEE MAAR, BEN JE GEK GEWORDEN? EN JE WIL DAN OOK NOG EENS MIJN BROER MEESLEPEN IN JE WAANZIN!

IS DIT NIET WAT JE WIL?
JAZEKER! MAAR NIET KOSTE WAT HET KOST! EN IK WIL MIJN JOB NIET VERLIEZEN. OF ERGER: SAMEN MET JE OMROEPER IN DE GEVANGENIS GAAN ZITTEN!
6
2011-M

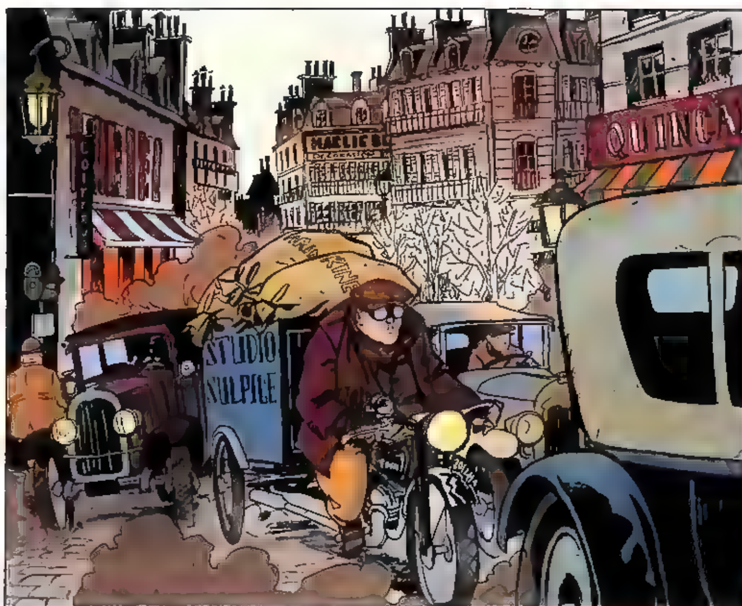

MAAR DIT WORDT DE KANS OM...
NEE! NEE! IK WIL ER NIETS MEER OVER HOREN!

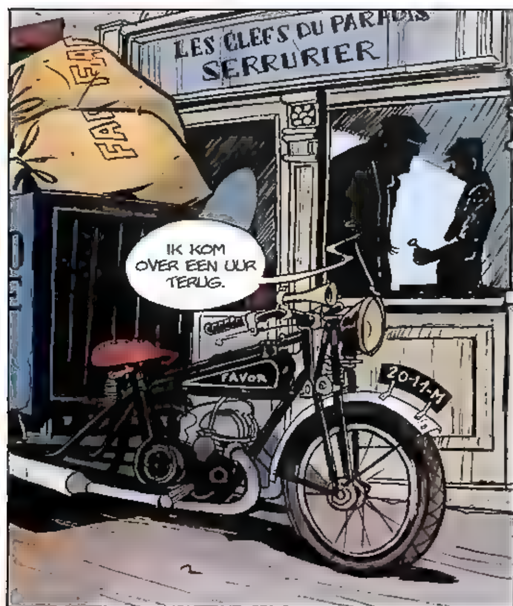

CÉLESTIN, DIE FILMSPOELEN MOETEN NAAR DE ONTWIKKELSTUDIO.
GOED.

?

QUINCAI
STUDIO SULPICE

LES CLEFS DU PARADIS
SERRURIER
IK KOM OVER EEN UUR TERUG.
FAVOR
20-11-M

IK VRAAG ME AF OF IK DE CAMERA NIET WAT MOET VERPLAATSEN...
ALS JE OP EEN STELLING IN VOGEL-PERSPECTIEF FILMT, ZOU JE EEN INTERESSANT EFFECT KUNNEN KRIJGEN.

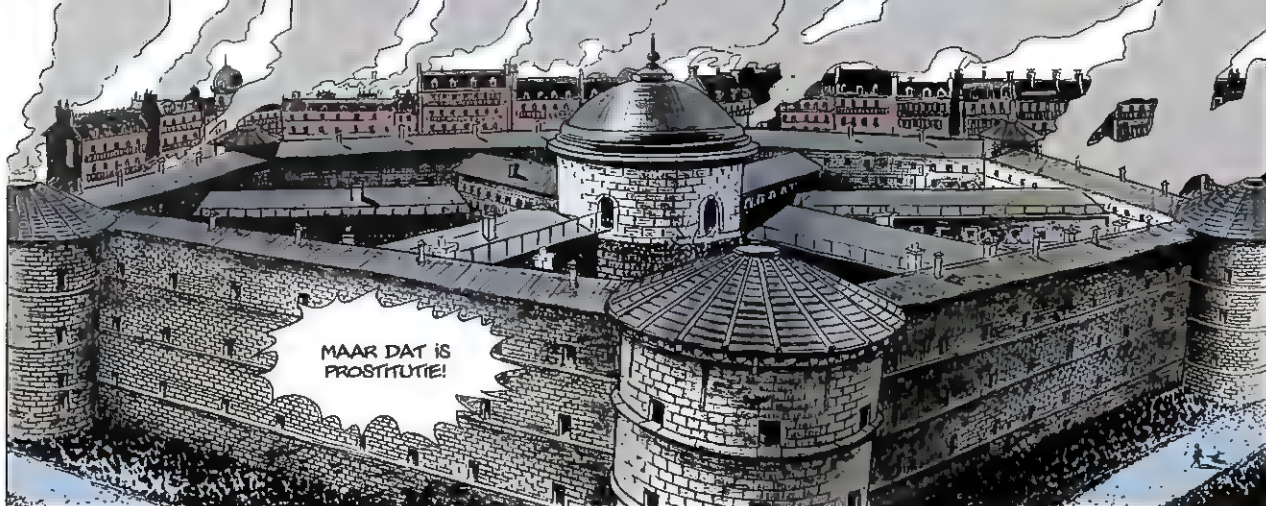

JA, IN VOGEL-PERSPECTIEF...
ZEG EENS, JIJ!
ALS WE JE DES-KUNDIGE MENING NODIG HADDEN, HADDEN WE JE DIE WEL GEVRAAGD.
JA, HAAL LIEVER EEN EXTRA LENS IN PLAATS VAN TE SPREKEN OVER IETS DAT JE NIET KENT!

HUH?
WAT?

CÉLESTIN?

IK HEB NAGEDACHT: IK GA IN OP JE VOORSTEL.

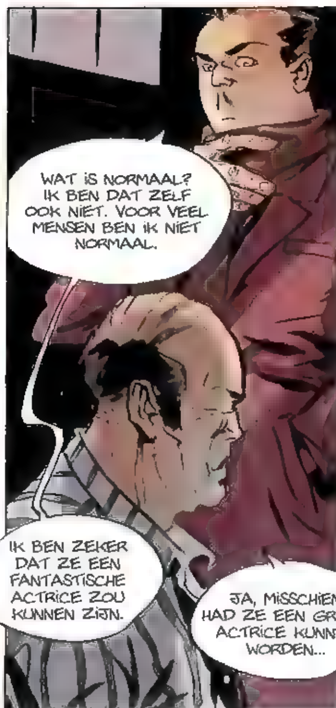

MAAR DAT IS PROSTITUTIE!

VERTEL GEEN ONZIN! JE WEET NIET WAAROVER JE HET HEBT, CÉLESTIN.
IK ZOU JE MOETEN AANGEVEN ALS POOIER!
HOE NOEM JIJ HET DAN? EEN JONGE VROUW VERPLICHTEN MEE TE SPELEN IN ZULKE FILMS OM WINST TE MAKEN?

CONSTANCE IS NOOIT ERGENS TOE VERPLICHT GEWEEST. ZE SPEELDE UIT VRIJE WIL MEE IN DIE FILMS...
ZE IS EVEN BETROKKEN ALS MOLLARD IN DE ALCATRAZ.

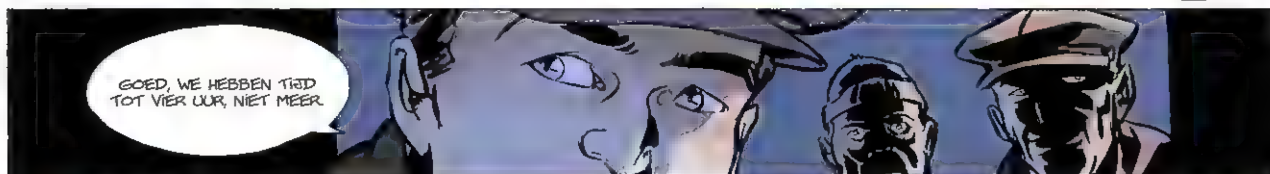

ZE VERDIENT BETER DAN DAT...
CONSTANCE IS NIET HELEMAAL NORMAAL... DAT HEB JE AL WEL GEMERKT, HÉ?

WAT IS NORMAAL? IK BEN DAT ZELF OOK NIET. VOOR VEEL MENSEN BEN IK NIET NORMAAL.
IK BEN ZEKER DAT ZE EEN FANTASTISCHE ACTRICE ZOU KUNNEN ZIJN.
JA, MISSCHIEN HAD ZE EEN GROTE ACTRICE KUNNEN WORDEN...

MAAR NU, VOOR HAAR, VOOR MIJ EN VOOR JOU, VRAAG IK JE HAAR MET RUST TE LATEN.

MOETEN WE DE DEUR FORCEREN?
10

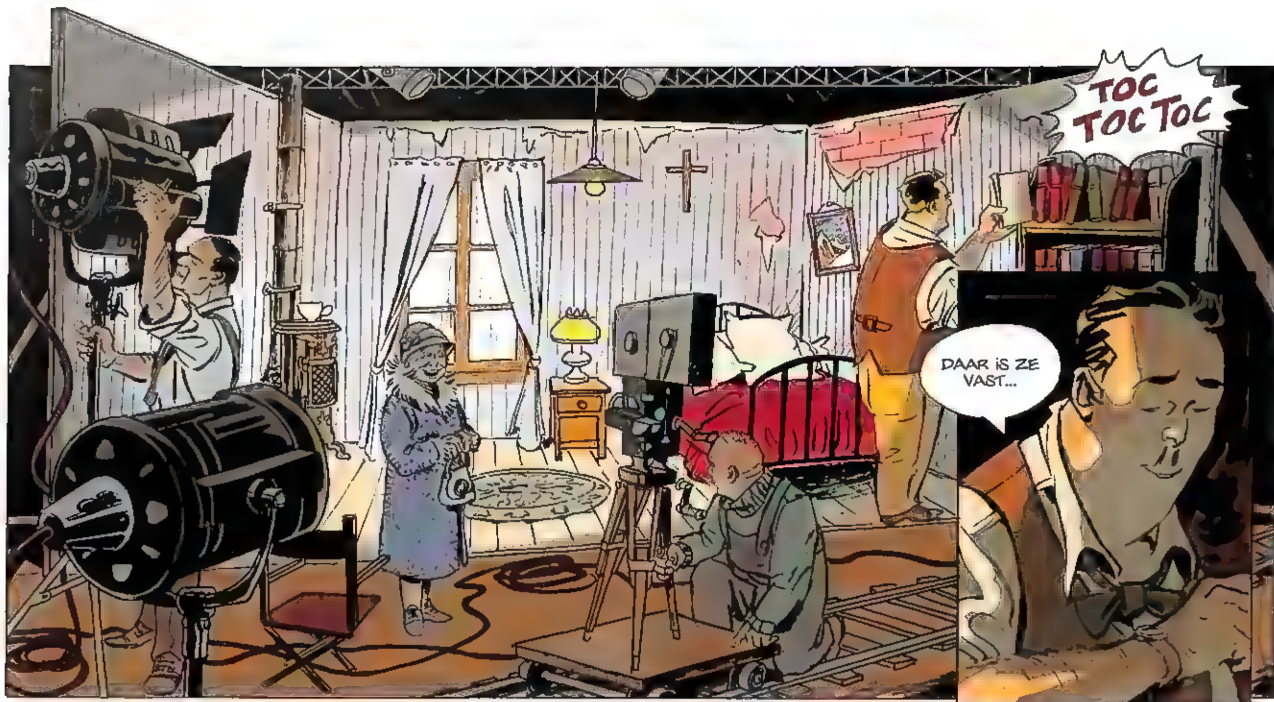

NEE. IK LIET EEN DUBBEL MAKEN VAN ALLE SLEUTELS!

GOED, WE HEBBEN TIJD TOT VIER UUR, NIET MEER.

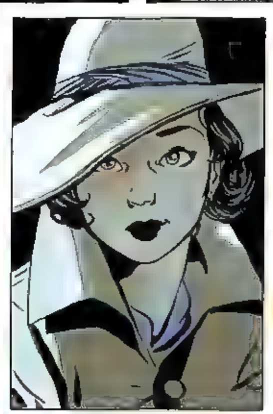

MAURICE, KOM ME HELPEN MET HET DECOR VOOR DE EERSTE SCÈNE. DAARNA ZORGEN WE VOOR JE KOSTUUM.
MARCEL, JIJ STELT DE BELICHTING IN...
EN DE CAMERA!
GOED, MENEER DE REGISSEUR!
STUDIO SULPICE

TOC! TOC! TOC!
!
!
IK GA WEL...

?
ONZE EERSTE ACTRICE!
?!
ODETTE BONCOEUR. ZIJ SPEELT DE MOEDER.
SORRY, IK BEN TE VROEG... IK WAS TE OPGEWONDEN OM THUIS TE ZITTEN WACHTEN.

TOC TOC TOC
DAAR IS ZE VAST...

IK STEL JULLIE VOOR AAN CONSTANCE GIONO. ONZE HOOFDROL-SPEELSTER

ODETTE, KOM MET ONS MEE. TIJDENS ONZE NACHTOPNAMES DEELT U MET CONSTANCE DE KLEEDKAMER DIE VERONIKA FORSANS OVERDAG GEBRUIKT.

ZEG EENS, WAANT JOUW CONSTANCE ZICH AL EEN VEDETTE? IS HET HAAR TE VEEL GEVRAAGD OM GEWOON GOEIEDAG TE ZEGGEN?!
NEE. EN DAT ZAL ZE NOOIT ZEGGEN. NOOIT.

CONSTANCE IS DOOFSTOM. ZE LIPLEEST.

U lijkt niet op Fernand maar zo is het beter. U ziet er heel goed uit.
BEDANKT.
IS IEDEREEN KLAAR?!

WE DRAAIEN!

CÉLESTIN IS GEK! EN CONSTANCE NOG GEKKER!
HOE KON ZE ZO'N BESLISSING NEMEN?!
GOED. EN WAT DOEN WE NU?

IK WEET HET NIET... MAAR IK WIL MIJN LEVEN NIET IN DE GEVANGENIS SLIJTEN.

WE MOETEN DIE FILM MET ALLE MIDDELEN TEGENHOUDEN...
EINDE

Antoine Lumière en zijn fotografiemateriaal, omstreeks 1872.

DE UITVINDING VAN DE CINEMATOGRAAF

Als resultaat van een lange, technische evolutie, die voortvloeit uit de toverlantaarn en loopt tot de Kinetoscoop van Edison, biedt de Cinematograaf sinds zijn ontstaan een ongekende vorm van verstrooiing: de publieke projectie van bewegende beelden. De uitvinding van Auguste en Louis Lumière, fabrikanten van fotografisch materiaal uit Lyon, zal het dagelijks leven in die tijd in enkele jaren op zijn kop zetten. De toename aan projectiezalen en de eenvoud om beelden te maken, tonen de toeschouwers "vues" (zichten) uit alle uithoeken van de planeet waardoor de ontdekking van en de kennismaking met de hele wereld een feit wordt.

VÓÓR DE CINEMA

Sinds lang probeert de mens beelden te projecteren om verhalen te vertellen. De toverlantaarn of magische lamp, een optisch toestel, wordt beschouwd als de voorloper van de projectietoestellen. Het wordt in 1645 beschreven door de Duitse geleerde Athanasius Kircher als een convergerende lens en een lichtbron om een geschilderd beeld op een glasplaat te projecteren.

Aan het einde van de zeventiende eeuw zijn voorstellingen met de toverlantaarn heel populair. Marskramers en andere venters trekken rond, van dorp tot dorp, en organiseren rondreizende vertoningen. Vanaf de negentiende eeuw wordt de lantaarn gepopulariseerd door de serieproductie. De term "tover" geeft de fascinatie van de eerste toeschouwers bij het bekijken van grote, lichtgevende beelden voor hen goed weer. Zonder het te weten, maken ze een belangrijk onderdeel van de uitvinding van de cinema mee: de projectie. De projecties van toverlantaarns worden ook ingeschakeld voor pedagogische doeleinden door wetenschappers tijdens hun uiteenzettingen. Ook theaters maken er gebruik van op het toneel.

In de loop van de eeuwen verbetert de kwaliteit van de lichtbronnen. Kaarsen en olielampen maken plaats voor petroleumlampen en uiteindelijk voor elektriciteit. Ook de beschilderde of geïllustreerde platen worden vervangen door fotoplaten.

De komst van de cinema is het resultaat van verschillende technieken. Het verenigt de principes van de toverlantaarn, het fototoestel en bewegende hulpmiddelen. Het bevindt zich op het snijvlak van een reeks uitvindingen en ontdekkingen in uiteenlopende takken van de optica, de weergave van beweging, mechanika en chemie. De weg is lang, van glasplaten voor de toverlantaarn tot pellicule en nitrocellulose, van draaischijven met inkepingen van de Belgische uitvinder Joseph Plateau tot de Chronofotograaf van de Fransman Étienne-Jules Marey.

In de negentiende eeuw gaat het sneller en elke ontdekking is een verrijking waarvan de Cinematograaf het eindpunt is. Eind 1894 is alles ter beschikking. Er ontbreekt nog een uitvinder die in een vlaag van genialiteit alles bij elkaar brengt en de tot dan gebrekkig uitgewerkte methodes vervolledigt.

Geïnspireerd door de optische speeltjes en de technische uitvindingen van eind negentiende eeuw willen de gebroeders Lumière het bekijken van bewegende beelden niet individueel, maar collectief maken. Ze bestuderen de Chronofotograaf met het doel succesvol geanimeerde foto's op een scherm te projecteren.

Boven: voorstelling met een toverlantaarn.

De familie Lumière

Antoine Lumière, de vader van Louis en Auguste, voert het beroep van fotograaf uit en bezit tussen 1871 en 1885 een fotostudio in het centrum van Lyon. Hij is nieuwsgierig van aard en interesseert zich samen met zijn zonen voor alle fotografische innovaties van die tijd. Wie zich vóór 1880 wilde laten fotograferen, moest naar een portretfotograaf gaan, want de fotografie was een complexe toepassing van vochtig collodium. Voor die techniek moest een glazen plaat ingesmeerd worden met het goedje voor er een opname kon gemaakt worden. De ontwikkeling diende meteen daarna te gebeuren. Buitenopnames waren enkel mogelijk met een mobiel labo. Fotografie was dus niet aan amateurs besteed.

De komst van de eerste droge platen met zilveren gelatinebromure brengt een revolutie in de fotografie teweeg waardoor fotografie voor iedereen toegankelijk wordt. De platen kunnen lang voor het gebruik geproduceerd en bewaard worden en ook lang erna ontwikkeld worden. Antoine Lumière richt zich op deze nieuwe techniek en besluit zijn eigen droge platen te maken op basis van gepubliceerde formules in de vakpers. Hier komen zijn zonen op het toneel, vooral Louis. In 1881 verbetert Louis Lumière, op zijn zeventiende, een procedé van droge platen met zilveren gelatinebromure en stelt een rechtstreekse fotoplaat op punt, klaar voor gebruik. Door de eenvoudige aanmaak kan het op industriële schaal geproduceerd worden. De "Étiquette bleue"-fotoplaat (genoemd naar het blauwe etiket waarin ze worden verkocht) is geboren. Deze eerste belangrijke uitvinding bepaalt de toekomst van de familie Lumière.

Door het eenvoudige gebruik en de snelheid om foto's te nemen helpt de droge plaat in de algemene verspreiding van de fotografie. Om te fotograferen hoef je geen chemicus meer te zijn. Een fototoestel bezitten volstaat. Je eigen foto's nemen, wordt kinderspel.

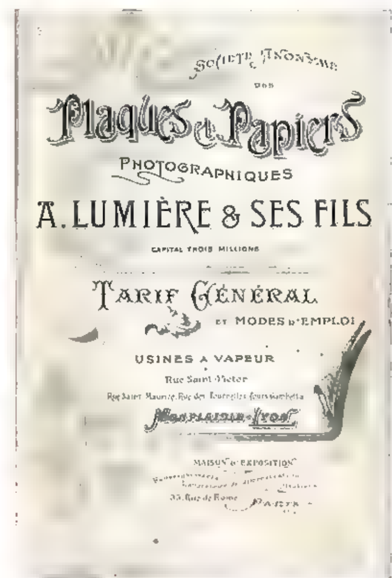

Boven: Antoine Lumière met zijn zonen Auguste en Louis, omstreeks 1879.

Rechts: doos met 12 droge platen "Étiquette bleue", geproduceerd in de fabriek in Monplaisir.

Door het succes van de uitvinding van de droge platen geeft Antoine zijn beroep als portretfotograaf op om een werkplaats voor fotografisch materiaal op te richten in de wijk Monplaisir in Lyon. Hij vestigt zich met zijn zonen in een oude hoedenzaak op de weg Saint-Victor (tegenwoordig de straat Premier-Film) en hij richt zijn eerste vennootschap "A. Lumière & ses fils" (A. Lumière & zijn zonen) op. De fabriek beschikt ook over een onderzoekslaboratorium waar de twee broers onophoudelijk kunnen experimenteren en nieuwe fotochemische procedés kunnen verbeteren. Op dat gebied zijn ze erkende specialisten geworden.

Dankzij de productie en de verkoop van glasplaten, fotopapier en chemische producten breiden de Lumières hun fabriek geleidelijk aan uit. In 1982 wordt de onderneming de eerste Europese producent van fotoplaten en wereldwijd de tweede na het Amerikaanse bedrijf Kodak. De firma Lumière oefent haar werkzaamheden onder die naam uit tot 1892 voor het de naam Ilford France krijgt.

Boven: catalogus van fotografisch materiaal, 1901.

Links: Auguste Lumière gefotografeerd door zijn broer Louis omstreeks 1888: demonstratie van de "Étiquette bleue"-fotoplaat. Door foto's te kunnen nemen in 1/60ste van een seconde ligt het perfect vastleggen van een persoon in beweging binnen handbereik voor zowel beroeps- als amateurfotografen.

De Cinematograaf van Lumière

Toen de Kinetoscoop van Edison, een eenvoudig kijktoestel voor één persoon, eind 1894 naar Parijs komt, spoort Antoine Lumière zijn zonen aan om zich voor bewegende beelden te interesseren. Hij ziet de kans op een nieuw commercieel succes in.

De Amerikaan Thomas Edison hervatte de ingeslagen weg van Étienne-Jules Marey met zijn Chronofotograaf en zijn filmstroken door een essentieel element toe te voegen om beweging weer te geven: een perforatie op gelijke afstand om de opeenvolgende beelden op te nemen. Maar omdat zijn Kinetograaf-camera beelden met tussenpozen afrolt, kiest Edison voor een doorlopend systeem door zijn beelden op pellicule in een lus in zijn Kinetoscoop te stoppen. Dat kijktoestel maakte hij doelbewust voor één enkele toeschouwer. De benodigde snelheid voor het afrollen was meer dan 40 beelden per seconde en was geschikt voor heel korte vertoningen, maar in het toestel was effectief de weergave van beweging te zien. De lens kon echter niet projecteren door de zwakke belichting die nodig was voor de te snelle sluitertijd.

Na verschillende pogingen zet Louis Lumière eind 1894 een lens op punt waarmee op pellicule de synthese van beweging kan opgenomen worden met slechts 16 beelden per seconde. Daardoor kan elk beeld een interval lang belicht en uitvergroot geprojecteerd worden. Door zijn baanbrekende systeem kan een groter publiek samen naar de film kijken. Zijn werking is gelijk aan de naaimachine die tegelijk stof vooruitduwt als tegenhoudt tot de naald het stiksel aanbrengt. Hij gebruikt gelijkaardige stroken als die van Thomas Edison, met een breedte van 35 millimeter en een lengte van 17 meter, waarop hij niet langer vier paar vierkante gaatjes aanbrengt, maar één paar ronde.

De Cinematograaf van Lumière is ontwikkeld om opnames en projecties te combineren met één enkel toestel. Om de camera-instelling te veranderen naar de projectie-instelling volstaat het de lens te vervangen, een filmstrookhouder in messing te gebruiken en het toestel op een statief te plaatsen waar ook de lichtbron op komt te staan. Het dient ook als kopieertoestel om het negatief om te zetten naar een positief beeld tijdens de projectie.

Het officiële patent wordt op 13 februari 1895 ingediend en preciseert het uiteenlopende gebruik: "Toestel voor het verkrijgen en het vertonen van chronofotografische onderdelen", kortom het opnemen en projecteren. Het omkeerbare apparaat, zowel camera als projector, wordt vervolgens Cinematograaf (letterlijk "het schrijven van beweging") genoemd.

Op 19 maart 1895 plaatst Louis Lumière zijn camera voor de hangar, voor de grote poort van de fabriek. Hij draait aan de zwengel en filmt de arbeiders en arbeidsters die uit de werkplaatsen komen. De privévertoning in Parijs op 22 maart, in het bijzijn van industriëlen en geleerden, maakt van *La Sortie de l'usine Lumière à Lyon* de eerste film in de geschiedenis van de cinema. Inderdaad, voor het eerst worden geanimeerde scènes op een groot scherm gepresenteerd volgens de criteria die vandaag nog steeds in gebruik zijn: het afrollen van een eenmalig geperforeerde filmstrook, met opeenvolgende foto's die met regelmatige tussenpozen zijn opgenomen, die in een projector op het ritme van de opgenomen beelden vertoond worden om het weergeven van beweging en het uitvergroten van beelden voor een publiek mogelijk te maken. De publieke verspreiding van het procedé begint op 28 december 1895 in het *Grand Café* in Parijs. Voor het eerst in de geschiedenis kopen toeschouwers een ticket om naar de bioscoop te gaan...

Met de Kinetoscoop van Edison kon één enkele kijker een vergroot, geanimeerd beeld door een vergrootglas bekijken.

Eerste Lumière-film in 1895: *La Sortie de l'usine Lumière à Lyon* (vue Lumière n°91).

Auguste en Louis Lumière in 1895.

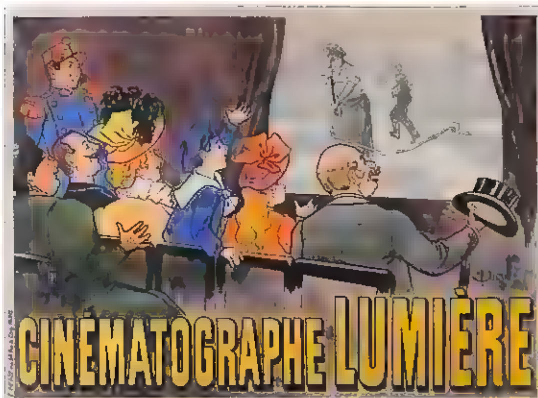
Het vele onderzoek naar geanimeerde fotografie aan het einde van de negentiende eeuw bereikt dankzij de Lumières een technisch en sociaal hoogtepunt dat ook vandaag blijft duren. Het enthousiasme voor de Cinematograaf is universeel. Op 25 januari 1896 opent in Lyon de tweede bioscoop ter wereld, in februari volgt er een in Londen, daarna in de rest van Europa, en vanaf juni in de Verenigde Staten, Mexico, Australië, Japan,...

De Cinematograaf betekent een revolutie voor de inhoud van de allereerste geanimeerde beelden. De eerste Edison-banden waren technisch enkel mogelijk voor opnames in een studio: het leven kwam voor de lens staan. Met de Cinematograaf, een handzaam toestel dat 5 kilo weegt, was het voortaan mogelijk om met de lens het leven op te zoeken.

Dankzij deze vrijheid om ter plaatse op te nemen, trokken de filmzalen van Lumière de aandacht van het publiek om vanaf 1896 geanimeerde zichten van 50 seconden uit Frankrijk en de rest van de wereld te tonen. De Cinematograaf doorbrak plots het beperkte blikveld van de toeschouwers op de aardbol: de Fransen ontdekten een bewegend Japan, Mexicanen ontdekten Italië,... De catalogus met "vues" (zichten) telde in totaal 1.422 titels uit 31 verschillende landen. Het is de eerste Franse en mondiale, cinematografische productie. De Lumières-zichten tonen komedies, steden en landschappen, scènes uit het dagelijkse leven of werden speciaal gemaakt voor de familie Lumière, maar er zitten ook officiële nieuwsberichten, parades en andere militaire oefeningen tussen.

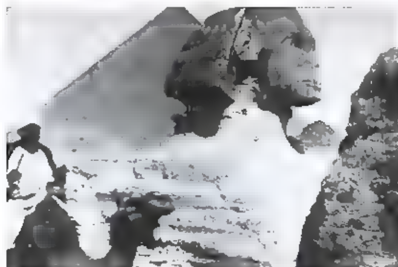
De Cinematograaf van Lumière opent de weg naar de productie en distributie van films. Na een korte monopolieperiode organiseert de concurrentie zich. Er komen ook steeds meer middelen voor fictie, een genre dat het publiek meer en meer in vervoering brengt. Omdat het niet haar bedoeling was entertainment te maken, keert de firma Lumière in 1905 terug naar haar eerste activiteit: het maken van fotografische producten.

Promotieaffiche voor de Cinematograaf van Lumière uit 1896.

De uitvinding van de Cinematograaf in het hartje van Monplaisir biedt de wereld het eerste en ultieme cinematoestel waarbij bewegende fragmenten van de realiteit verzameld worden om uitvergroot op het scherm bekeken te worden.

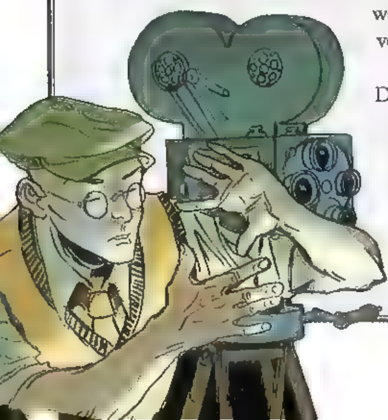
Gizeh in 1897 (vue Lumière n° 381).

Japanse maaltijd in 1897 (vue Lumière n° 734).

VAN DE CINEMATOGRAAF NAAR DE 7DE KUNST

Charles Pathé, Léon Gaumont en Georges Méliès zijn tijdsgenoten van de gebroeders Lumière en hebben de wereld van de cinema beïnvloed, vooral op het gebied van productie.

De twee industriëlen Charles Pathé en Léon Gaumont, wiens activiteit bestond uit het produceren en verspreiden van films, maken van de cinema een industrie in Frankrijk. De films werden oorspronkelijk verkocht om op kermissen vertoond te worden. Om meer winst te maken, ging men over op het verhuren van de films. Vanaf 1897 schroeven Gaumont en daarna Pathé de filmproductie op en openen ze hun eerste cinemazalen.

Méliès, een regisseur, producer en distributeur van films, experimenteert met filmopnames. Illusie en trucage worden weerkerende elementen in zijn vernieuwende œuvre. Mythische filmstudio's in de Verenigde Staten verzekeren de mondiale productie en distributie van films: Universal vanaf 1915, Warner Bros in 1923 en Metro-Goldwyn-Mayer in 1924.

De filmindustrie functioneert ook vandaag nog op het model dat deze pioniers hebben opgebouwd.

Het Lumière-museum

De Cinematograaf is geboren in de straat Premier-Film in het midden van de wijk Monplaisir in Lyon. Vandaag blijven enkel de hangar van de fabriek (tegenwoordig de cinemazaal van het Institut Lumière) en de Villa Lumière over. Als hommage aan Louis en Auguste stelt het museum hun mooiste uitvindingen tentoon in een sierlijk decor van de familiale woning, tussen open plafonds, een monumentale trap en de serre van de wintertuin.

Het museum besteedt uiteraard ook veel aandacht aan de Cinematograaf, de beroemdste uitvinding van Lumière. Het neemt een plaats in in de lange geschiedenis van de geanimeerde beelden van de toverlantaarn tot de jaren 1910. De tentoonstelling presenteert essentiële, technische meesterwerken zoals de Kinetoscoop van Edison, de Chronofotograaf in de versie van Georges Demenÿ en de Cinématographe Lumière n° 1.

De gebroeders Lumière waren inventieve ingenieurs die ook andere toestellen op punt hebben gezet: de Photorama (om beelden in 360 graden te projecteren) of de dimensieprojector (voor films in 3D, lang voor *Avatar*...). Door het succes van droge platen werden ze welvarende industriëlen. De maquette van de fabriek of de collectie reclame met achterhaalde charmes ("Geen foto zonder Lumière") zijn daar getuige van.

Een deel van het museum is ook gewijd aan de grote uitvinding van de Lumières: de autochroomplaten, het eerste procedé om het nemen van kleurenfoto's voor amateurs beschikbaar te maken. In de expo zijn ook de foto's van de Lumières te bewonderen die ze als fotografen hebben gemaakt. Ze zijn op doorzichtige glasplaten te bekijken en doen denken aan impressionistische schilderijen. De reliëffoto's die de echtgenotes en andere familieleden van de Lumières dankzij de Vérascope van Jules Richard maakten, zijn eveneens een prachtige getuigenis van het dagelijkse leven van een burgerlijke familie tijdens de overgang van de negentiende naar de twintigste eeuw.

Boven: binnenzicht van het Lumière-museum – vitrine over de evolutie.
Midden: Lumière-producten met slogan "Geen foto zonder Lumière".
Onder: Hangar du Premier-Film – cinemazaal.

INSTITUT LUMIÈRE
Rue du Premier-Film, Lyon, France

Het Institut Lumière is opgericht in 1982 en is tegelijk museum, cinematheek en bibliotheek. Het is een echt "huis van de film" dat ook pedagogische activiteiten uitwerkt en boeken en dvd's uitgeeft. Sinds 2009 organiseert het Institut Lumière het Lumière-festival, gewijd aan de geschiedenis van de film, waarbij in de bioscoopzalen van Lyon en in de hoofdstad klassiekers, zeldzaamheden en gerestaureerde kopieën vertoond worden in aanwezigheid van talloze genodigden. Sinds 2012 verwelkomt de fotogalerij in het centrum, in de straat Arbre-Sec, vele tentoonstellingen. Naar aanleiding van 120 jaar Cinematograaf in 2015 werden 114 Lumière-films gerestaureerd en gedigitaliseerd. Ze zijn beschikbaar op dvd en Blu-ray.

Villa Lumière: museum geopend van dinsdag tot zondag van 10 tot 18.30 uur • Hangar du Premier-Film: voorstellingen van dinsdag tot zondag volgens het programma.
25 rue du Premier-Film – Lyon 8e • Inlichtingen: +33 (0)4 78 78 18 95 • **www.institut-lumiere.org**

Omdat hij zich ongeliefd voelt in zijn familie verlaat Célestin het platteland om naar de hoofdstad te trekken waar hij zijn kinderdroom hoopt te realiseren: films maken!

Maar als onbeduidende notarisklerk, zonder referenties of kennis, blijkt dat een lastig project te zijn. Ondanks de tips van zijn vriend Anatole Fortevoix, een voormalige kermisomroeper en nu directeur van een bioscoop, die hem op het hart drukt terug naar het notariaat van zijn vader te gaan, vindt Célestin een plaatsje als assistent-decorateur in een filmstudio.

De leerling-regisseur krijgt door onverwachte ontmoetingen in burleske omstandigheden een eerste kans. Hij is vastbesloten zijn droom te realiseren, via een omweg...

9 789085 524953